

01.11.2021

Asia/5

§ 132

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän syysyhtymäkokous

HEL 2021-004182 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto kehotti kaupunginkanslian oikeuspalvelut -yksikköä edustamaan kaupunkia Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) syysyhtymäkokouksessa 19.11.2021.

Samalla konsernijaosto kehotti yhtymäkokousedustajaa:

1. kannattamaan hallituksen ehdotusta

a) hyväksyä kuntayhtymän sidotun investointimäärärahan korotuksen 240 702 000 eurosta 257 796 000 euroon

b) hyväksyä HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022–2024

c) valtuuttaa hallitus ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2022 talousarvion puitteissa enintään 167 900 000 euroa

d) päättää talousarviovuoden sitovat määrärahat seuraavasti:

- vesihuollon toimintamenot 119 833 000 euroa

- vesihuollon investointimenot (netto) 198 000 000 euroa

- jätehuollon toimintamenot 86 332 000 euroa

- jätehuollon investointimenot (netto) 22 350 000 euroa.

e) hyväksyä Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkostojen saneerauksen hankesuunnitelma investointiohjelmassa varatun mukaisena 35 200 000 euroa (alv 0 %) ja toteutusajan 2030–2040.

f) hyväksyä Kruunusillat -hankkeen toteutusvaiheen vesihuoltojärjestelyiden hankesuunnitelman siten, että hankkeen toteutusvaiheen HSY:n kustannukset syyskuun 2021 hintatasosta ovat enintään 37 100 000 euroa (alv 0 %, sisältäen aiemmin sovitut toteutusvaiheen valmistelevat ja liittyvät työt).

g) merkitä tiedoksi hallituksen lausunto tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksessa johdosta.

2. esittämään, että yhtymäkokous päättää edellyttää kuntayhtymän hallitusta jatkossa ottamaan talous- ja toimintasuunnitelman valmistelussa sekä muussa kuntayhtymän toiminnassa huomioon kuntayhtymälle asetetut omistajaohjauksen tavoitteet, kuten tuottavuuden kasvutavoitteen. Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi ovat tarpeen erityisesti vesihuollon tariffien reaalisten hinnankorotusten hillitsemiseksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhtymäkokous 19.11.2021, liite, esityslista
- 2 Yhtymäkokous 19.11.2021, asia 1 Liite Ääniluettelo 2021
- 3 Yhtymäkokous 19.11.2021, asia 3 Liite Toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024
- 4 Yhtymäkokous 19.11.2021, asia 4 Liite Esplanadien alueen verkostojen kehittämisen hankesuunnitelma
- 5 Yhtymäkokous 19.11.2021, asia 5 Liite Kruunusillat -raitiotiehankkeen vesihuollon hankesuunnitelma
- 6 Yhtymäkokous 19.11.2021, asia 6 Liite Lausunto tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Oikeuspalvelut

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HSY:n yhtymäkokous on pidettävä vähintään kaksi kertaa vuodessa. HSY:ssä pidetään kevätkokous, jossa käsitellään mm. tilinpäätös, ja syyskokous, jossa päätetään talousarviosta ja toiminta- ja taloussuunnitelmasta.

Syysyhtymäkokouksen kutsu, ääniluettelo ja esityslista liitteineen ovat liitteinä 1–5.

Toiminta- ja taloussuunnitelma

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2022–2024 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat yhtymäkokouksen 16.11.2018 hyväksymään strategiaan 2025. Tavoitteiden pohjana ovat strategiset päämäärät:

- o Ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijä
- o Korkea toimintavarmuus
- o Sujuvat palvelut
- o Vakaa talous

Taloussuunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen. Tuottavuustavoite on myös yksi omistajaohjaustavoiteista. Muita toiminta- ja taloussuunnitelmassa huomioituja omistajaohjaustavoitteita ovat ympäristövastuullisuuden lisääminen sekä vesi- ja jätehuollon toimivuuden parantaminen. Näihin tavoitteisiin liittyvät tarkemmat mittarit on huomioitu strategisissa tavoitteissa kappaleessa 2. Toiminta- ja taloussuunnitelman liitteenä on tuottavuusohjelma vuosille 2021–2023.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesi- ja jätehuollon esitetyt taksamuutokset. Yleisenä kustannustason muutoksena taloussuunnitelmavuodelle 2022 on käytetty 1,3 %, ellei tarkempaa arviota menoeristä ole ollut käytettävissä. Suunnitelmavuodet 2023 ja 2024 on esitetty vuoden 2022 hintatasossa. Vesi- ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2020 hyväksymään 10 vuoden investiohjelman, johon on tehty vuoden 2021 aikana tarkennuksia.

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydettävä jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä. HSY:n hallitus käsitteli 18.6.2021 alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2022–2024. Hallitus sai jäsenkaupungeilta lausunnot 22.9.2021 mennessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi HSY:n hallituksessa 15.10.2021. Lopullisessa talous- ja toimintasuunnitelmaesityksessä on huomioitu kaupunkien lausunnot ja siihen on tehty HSY:n toiminnassa tai toimintaympäristössä kesän ja syksyn aikana tapahtuneista muutoksista aiheutuvat tarkennukset.

Toiminta

HSY:n verkostoon pumpatun vesimäärän arvioidaan hitaasti kasvavan suunnittelukaudella. Vuonna 2022 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 96,9 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 76,4 miljoonaa m³. Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 143,7 miljoonaa m³ vuonna 2022, mikä tarkoittaa prosentin kasvua kuluvan vuoden ennusteesta.

Vuonna 2022 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,7 miljoonaa jäteastiatyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 395 000 tonnia. Tonnit ovat samaa tasoa kuluvan vuoden ennusteen kanssa ja tyhjennysmäärät hieman korkeammat. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä 232 000 tonnia. Käsittelypalveluissa vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 272 000 tonnia, josta biojätettä on noin 48 000 tonnia.

Toimintatuotot

HSY:n toimintatuotot vuonna 2022 ovat 399,7 miljoonaa, 3,9 miljoonaa (1,0 %) enemmän vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna. Vesihuollon myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon laskutuksen 9 volyymiennusteen 0,5 % vuotuinen kasvu sekä alustavat hinnankorotukset vuodelle 2022; inflaatio 1,6%, reaalikorotus 1,7 %. Hintojen nosto perustuu tulevien vuosien suurien investointien sekä rahoituskulujen kattamiseen. Liittymismaksut ovat edelleen korkealla tasolla, mutta niiden arvioidaan laskevan rakentamisen kiihkeimmän kasvun vuosista. Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan kasvavan maltillisesti talousarvio- ja suunnitelmavuosina ja taksoja arvioidaan tarkistettavan yhteensä noin inflaation verran kokonaistasolla tarkasteltuna

Toimintamenot

HSY:n toimintamenot vuonna 2022 ovat 207,8 miljoonaa euroa, joka on 15,6 miljoonaa (8,1 %) enemmän kuin vuoden 2021 ennusteessa. Toimintamenojen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset. Suuri vaikutus kuluihin on Blominmäen jätevedenpuhdistuksen käyttöönotolla. Vuodelle 2023 ja 2024 on kuluissa huomioitu Suomenojan laitoksen purkukustannusta 5 milj. euroa molempina vuosina ja vuodelle 2022 on tehty 10 milj. euron varaus. Henkilöstökuluihin sisältyy arvioidun palkkaratkaisun vaikutukset keskimäärin 1,5 %. Vuonna 2022 toimintakuluista noin 52 % koostuu palveluiden ostoista kuten jätteen kuljetuspalvelujen ostoista, IT-kuluista, asiantuntijapalveluista sekä rakentamis- ja kunnossapitopalveluista. Henkilöstökulujen osuus on noin 24 %, materiaalihankinnat 15 % sekä muut kulut 8 %.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2022 on 194,1 miljoonaa (48,6 %), kun sen vuonna 2021 ennustetaan olevan 205,8 miljoonaa (52,0%). Suunnitelmavuonna 2023 toimintakate paranee ja on 210,0 miljoonaa (51,6 %) ja vuonna 2024 214,5 miljoonaa.

Toimintakate

Toimintatulojen ja -menojen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2021 on 196,1 miljoonaa euroa (50,5 % toimintatuloista), kun se vuonna 2020 ennustetaan olevan 194,6 miljoonaa (51,3 %). Tilikauden tulos vuonna 2022 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 2,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Jätehuollon investointivarauksen aiempaan purkamiseen liittyvien poistoerokirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavien tuloverojen jälkeen tilikauden ylijäämä on 2,0 miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos vuonna 2021 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 14,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Jätehuollon investointivarauksen aiempaan purkamiseen liittyvien poistoerokirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavien tuloverojen jälkeen tilikauden ylijäämä on 14,7 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2020 hyväksymiin investointiohjelmiin vuosille 2021–2030, joihin on tehty joitakin tarkennuksia. Vuonna 2022 investoinnit ovat yhteensä 224 miljoonaa euroa, josta 198 miljoonaa on vesihuollon ja 22,4 miljoonaa jätehuollon investointeja.

Blominmäen jätevedenpuhdistamon valmistuminen suunnitelmakaudella tulee pudottamaan vesihuollon investointien tason lähemmäksi pitkän aikavälin normaalia. Toisaalta viime vuosina jäsenkuntien investoinnit infrastruktuuriin ovat olleet suuret ja tämä on nostanut myös HSY:n vesihuollon investointeja näiltä osin (kaupunkilähtöiset investoinnit). Jäsenkuntien investoinnit näyttävät säilyvän korkealla tasolla myös suunnitelmakaudella. Erityisesti jos jäsenkuntien suuret raidehankkeet lähtevät liikkeelle ennakoidulla tavalla, pitävät nämä liitännäishankkeineen vesihuollon investoinnit 10 vuoden investointiohjelman korkeammalla tasolla. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa on otettu vesihuollon investointikustannusten ennusteissa huomioon raidehankkeet siinä aikataulussa ja laajuudessa kuin ne nyt ovat tiedossa, vaikka lopullisia päätöksiä kaikkien hankkeiden toteuttamisesta ei vielä olekaan tehty. Investointibudjetin kasvun hillitsemiseksi on vastaavasti siirretty useita vesihuoltolähtöisiä hankkeita eteenpäin, tämän suunnitelmakauden ulkopuolelle, mikä ei tietenkään ole omaisuudenhallinnan

kannalta tavoiteltavaa, mutta ilmeisen välttämätöntä tässä tilanteessa. Hankkeiden siirroista huolimatta toiminta- ja taloussuunnitelman investointibudjettivaraukseksi esitetään selvästi 10 vuoden investointiohjelmaa suurempia summia.

Korkeana säilyvä vesihuollon investointibudjetin taso asettaa paineita vesimaksuille ja suuria haasteita HSY:n rahoitukselle. Jäsenkuntien raidehankkeisiin liittyy suuria johtosiirtoja ja –saneerauksia, jotka usein kohdistuvat omaisuudenhallinnan kannalta epätarkoituksenmukaisesti johtolinjoihin, joilla olisi käyttöikä vielä jäljellä vuosikymmeniä.

Jätehuollon investointitaso laskee vuosille 2022–2024 vuoteen 2021 verrattuna, ollen viimeisintä 10 vuoden investointiohjelmaa selvästi matalampi. Alustavaan talous- ja toimintasuunnitelmaan verrattuna suunnitelmavuodelta 2024 on poistettu pyrolyysin täyden mittakaavan laitoksen hankinnan lisäksi tuulivoimalan investointivaraus. Näiden tarvetta tarkastellaan uudelleen investointiohjelman 2023–2032 laadinnan yhteydessä.

Rahoitus

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,1 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2021 lopussa ennusteen mukaan noin 689 miljoonaa, mikäli vuoden 2021 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti. Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 436 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainamäärä sisältää myös nykyisen lainakannan uudelleen rahoitusta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 227,7 miljoonalla eurolla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 897 miljoonaa euroa.

Lähivuosien suurten investointien takia HSY:n omavaraisuusaste heikenee suunnitelmakausilla, ollen vuoden 2024 lopussa 26,0 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 27,6 %. Suunnitelmakauden osin ylijäämäiset tulokset kasvattavat omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavalla ulkopuolisella lainarahoituksella heikentää omavaraisuutta.

Esplanadien alueen verkostojen kehittäminen

Pohjois- ja Eteläesplanadille sekä niitä ympäröiville kaduille on suunniteltu merkittävä vesihuollon saneeraus- ja kehittämishanke. Alueen ve-

sihuoltoverkostot on rakennettu pääosin jo 1900-luvun alussa, osa jopa 1800-luvun loppupuolella ja ne ovat saneerauksen tarpeessa. Ongelmina ovat viemäreiden heikot kaltevuudet, hajuongelmat, toistuva kunnossapidon tarve sekä Unioninkatu-Siltavuori sekavesirunkoviemärin kapasiteetin rajoitteet ja siitä johtuvat ylivuodot Kauppatorilla ja Eteläsatamassa. Vesijohtojen osalta alueella on vuotoherkkää verkostoa.

Alueelle on suunniteltu toteutettavaksi pitkän ajan kuluessa mittavat verkostojen kehittämis- ja saneeraustoimenpiteet. Keskeinen osa suunnitelmaa on uuden viemäritunnelin rakentaminen Esplanadilta Munkkisaari-Mäntymäki viemäritunneliin. Sekaviemäriverkostot eriytetään, jolloin alueelle rakennetaan kokonaan uudet seka-/jätevesiviemärit sekä hulevesiviemäriverkosto. Tällöin hulevedet eriytetään jätevesistä ja alueen viemäröintijärjestelmä muuttuu lopulta pääosin erillisviemäröinniksi. Seka-/jätevesiviemärit ohjataan rakennettavaan tunneliin ja hulevedet suoraan mereen. Suunnitelman mukaiset kohteet toteutetaan asteittain pitkän ajan kuluessa ja pyritään yhteensovittamaan muun kunnallistekniikan rakentamisen ja saneerausten kanssa. Investointiohjelmassa on mukana vain osa esi- ja yleissuunnitelmassa suunnitelluista osuuksista.

Hankkeen tavoitteena on parantaa viemäröinnin toimintavarmuutta, vähentää ylivuotoja mereen ja Viikinmäessä jätevedenpuhdistamolla puhdistettavan sekaveden määrää sekä parantaa sekaviemärien itsepuhdistuvuutta, jotta ne toimivat myös tulevaisuudessa johdettavien viemäriverkostojen pienentyessä hulevesien eriyttämisen seurauksena. Kauppatorin ja Etelärannan kohdat ovat merkittäviä sekaviemäriverkon ylivuotokohtia. Sekavesiviemärien eriyttämisellä ja tunnelin rakentamisella pyritään vähentämään ylivuodoista johtuvaa kuormitusta ympäristöön. Ylivuodot myös laskevat Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistustulosta, koska ylivuotaneet sekavedet jäävät kokonaan puhdistamatta.

Maaliskuussa 2021 on valmistunut Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkostojen saneerauksen yleissuunnitelman tarkastus. Työn pohjalta työryhmä on esittänyt valittavaksi vaihtoehdon (VE3), jossa alueen sekavedet ohjataan uuteen suunniteltavaan viemäritunneliin ja hulevedet mereen. Tässä vaihtoehdossa yleissuunnitelman mukaisia viemäreitä on tarkistettu lähemmäksi maanpintaa, lukuun ottamatta väliä Eteläranta - Esplanadin viemäritunneli, joka pidetään yleissuunnitelman mukaisena. Rakennussuunnittelun yhteydessä tutkitaan tarvittaessa kaivamattomien tekniikoiden ja menetelmäsaneerausten käytön hyödyntämistä vesihuollon rakentamisessa.

Kruunusillat-raitiotiehankeksen vesihuolto

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

01.11.2021

Asia/5

Kruunusillat-raitiotiehankeeseen yhteydessä toteutetaan tarpeelliset vesihuoltotyöt, jotka ovat johtosiirtoja, saneerausta, uudisrakentamista ja sekavesien eriyttämistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhtymäkokous 19.11.2021, liite, esityslista
- 2 Yhtymäkokous 19.11.2021, asia 1 Liite Ääniluettelo 2021
- 3 Yhtymäkokous 19.11.2021, asia 3 Liite Toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024
- 4 Yhtymäkokous 19.11.2021, asia 4 Liite Esplanadien alueen verkostojen kehittämisen hankesuunnitelma
- 5 Yhtymäkokous 19.11.2021, asia 5 Liite Kruunusillat -raitiotiehankeeseen vesihuollon hankesuunnitelma
- 6 Yhtymäkokous 19.11.2021, asia 6 Liite Lausunto tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Oikeuspalvelut

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 30.08.2021 § 102

HEL 2021-004182 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto kehotti kaupunginkanslian oikeuspalveluita edustamaan Helsingin kaupunkia Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) ylimääräisessä yhtymäkokouksessa 14.9.2021 klo 10.30.

Samalla konsernijaosto kehotti yhtymäkokousedustajaa esittämään toimikaudelle 2021–2025 kuntayhtymän hallitukseen seuraavia henkilöitä:

puheenjohtajaksi Mia Nygård-Peltola ja varajäseneksi Markus Koskinen

jäseneksi Antti Vuorela ja varajäseneksi Anneli Temmes

jäseneksi Dennis Pasterstein ja varajäseneksi Maarit Toveri

jäseneksi Anna Korkman ja varajäseneksi Alex Seitsamo

jäseneksi Leo Stranius ja varajäseneksi Kirsi Vuorinen

jäseneksi Laura Jokela ja varajäseneksi Mikko Paunio

jäseneksi Kristiina Kokko ja varajäseneksi Mikko Hurskainen

kuntayhtymän tarkastuslautakuntaan:

jäseneksi Riina Kasurinen ja varajäseneksi Mikael Pälvi

varajäseneksi Eija Paananen

24.05.2021 Ehdotuksen mukaan

19.04.2021 Poistettiin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi